

webinarium

Inicjatywa lokalna, czyli prosty sposób na zmianę w gminie

prowadzenie: Dariusz Kraszewski

organizator:

FUNDACJA
IM. STEFANA BATOREGO

Masz
Głos

Dariusz Kraszewski

działacz społeczny, wieloletni współpracownik Fundacji im. Stefana Batorego, były radny i przewodniczący rady gminy, zastępca wójta gminy. W swojej pracy łączy wiedzę z doświadczeniem w pracy w samorządzie

Zajmiemy się dzisiaj **inicjatywą lokalną!**

- możliwościami i ograniczeniami inicjatywy lokalnej,
- wnioskiem o realizację inicjatywy lokalnej,
- możliwościami działania w sytuacji, gdy w gminie nie ma uchwały o inicjatywie lokalnej,
- dobrymi praktykami współpracy gminy z mieszkańcami.

Czym jest inicjatywa lokalna?

Jest to jedna z **form współpracy** jednostek samorządu terytorialnego **z ich mieszkańcami**, w celu wspólnego **realizowania zadania publicznego** na rzecz społeczności lokalnej.

Jakie akty prawne regulują funkcjonowanie inicjatywy lokalnej?

- Konstytucja RP
- Ustawa o działalności pożytku publicznego i wolontariacie
- Kodeks postępowania administracyjnego
- Kodeks cywilny

Konstytucja RP

Art. 63. Prawo do składania petycji, wniosków i skarg

- **Każdy** ma prawo składać petycje, wnioski i skargi w interesie publicznym, własnym lub innej osoby za jej zgodą do **organów władzy publicznej** oraz do **organizacji i instytucji społecznych** w związku z wykonywanymi przez nie zadaniami zleconymi z zakresu administracji publicznej.
- Tryb rozpatrywania petycji, wniosków i skarg określa ustawa.

Kto może wystąpić z wnioskiem o realizację inicjatywy lokalnej

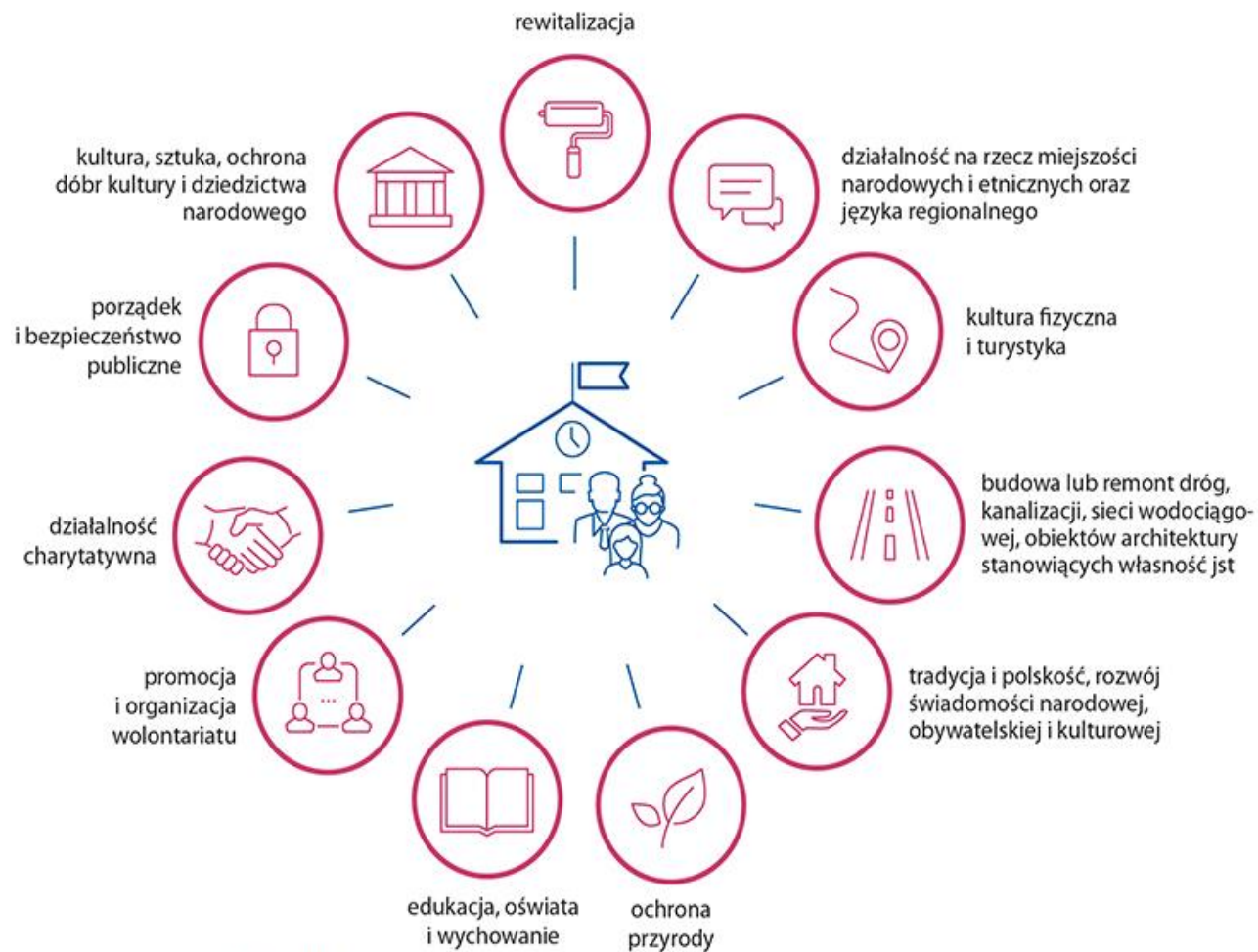
Każdy mieszkaniec danej jednostki samorządu terytorialnego bezpośrednio lub za pośrednictwem organizacji pozarządowej lub podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3 ustawy.

3. Działalność pożytku publicznego może być prowadzona także przez:

- 1) osoby prawne i jednostki organizacyjne działające na podstawie przepisów o stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego w Rzeczypospolitej Polskiej, o stosunku Państwa do innych kościołów i związków wyznaniowych oraz o gwarancjach wolności sumienia i wyznania, jeżeli ich cele statutowe obejmują prowadzenie działalności pożytku publicznego;
- 2) stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego;
- 3) spółdzielnie socjalne;
- 4) spółki akcyjne i spółki z ograniczoną odpowiedzialnością oraz kluby sportowe będące spółkami działającymi na podstawie przepisów ustawy z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie (Dz. U. z 2022 r. poz. 1599 i 2185), które nie działają w celu osiągnięcia zysku oraz przeznaczają całość dochodu na realizację celów statutowych oraz nie przeznaczają zysku do podziału między swoich udziałowców, akcjonariuszy i pracowników.

3a. Przepisów art. 19b–41i nie stosuje się do spółdzielni socjalnych.

Zakres zadań możliwy do realizacji w ramach inicjatywy lokalnej

Obowiązek podjęcia uchwały art. 19c uodppiw

Organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego określa **tryb i szczególne kryteria oceny wniosków** o realizację zadania publicznego w ramach inicjatywy lokalnej. **Szczegółowe kryteria oceny powinny uwzględniać przede wszystkim wkład pracy społecznej** w realizację inicjatywy lokalnej

Art. 19e. Zobowiązanie wnioskodawcy może polegać na **świadczeniu pracy** społecznej, na **świadczeniach pieniężnych** lub **rzeczowych**.

Wniosek – Kodeks Postępowania Administracyjnego

- Wniosek o inicjatywę lokalną składany jest w oparciu o przepisy kodeksu postępowania administracyjnego.
- Wymogi, forma wniosku, terminy.

Terminy

Art. 237 § 1 k.p.a.: Organ właściwy do załatwienia skargi powinien załatwić skargę **bez zbędnej zwłoki, nie później jednak niż w ciągu miesiąca.**

W przypadku niezachowania terminu stosuje się art. 36-38 k.p.a. w przypadku skarg.

Do wniosków stosuje się art. 245 k.p.a.:

- Art. 244. § 1. W sprawie terminu załatwiania wniosków stosuje się przepis art. 237 § 1.
- § 2. O sposobie załatwienia wniosku zawiadamia się równocześnie wnioskodawcę.
- Art. 245. W razie niemożności załatwienia wniosku w terminie określonym w art. 244 właściwy organ obowiązany jest w tym terminie zawiadomić wnioskodawcę o czynnościach podjętych w celu rozpatrzenia wniosku oraz o przewidywanym terminie załatwienia wniosku.
- Art. 246 § 2. Wnioskodawcy służy prawo wniesienia skargi w przypadku niez załatwienia wniosku w terminie określonym w art. 244 albo wskazanym w zawiadomieniu (art. 245)

Kryteria oceny wniosku

Zgodnie z art. 19c ustawy o pożytku publicznym kryteria oceny powinny uwzględniać przede wszystkim wkład pracy społecznej, a także celowość zadania z punktu widzenia potrzeb społeczności lokalnej.

Inne możliwe kryteria:

- forma udziału mieszkańców w realizacji zadania – czy są to świadczenia pracy społecznej, świadczenia rzeczowe, świadczenia pieniężne
- szacunkową liczbę beneficjentów zadania;
- zaangażowanie środków budżetowych jst;
- liczebność grupy wnioskującej o realizację inicjatywy;
- stan przygotowania do realizacji zadania;
- sfera, w której zadanie jest realizowane (na przykład - co jest dla danej jst jest priorytetem);
- zgodność inicjatywy z priorytetami samorządu może być również kryterium oceny.

Umowa

Ustawa nie narzuca wzoru umowy o realizację inicjatywy lokalnej.

W umowie powinny zostać opisane m.in.:

- **zobowiązania wnioskodawcy**, które mogą polegać na świadczeniu pracy społecznej, na świadczeniach pieniężnych lub rzeczowych, oraz
- **zobowiązania samorządu**, który może przekazać mieszkańcom rzeczy potrzebne do wykonania inicjatywy lokalnej (np. sprzęt budowlany potrzebny do remontu nawierzchni ulicy albo sadzonki do nasadzeń zieleni) na czas trwania umowy (art. 19f).

Jeśli rolą samorządu będzie sfinansowanie części realizacji zadania, musi to znaleźć odzwierciedlenie w umowie. Dokumenty potrzebne do przeprowadzenia inicjatywy lokalnej (np. **harmonogram prac i kosztorys**) opracowują wspólnie organ wykonawczy jednostki samorządu terytorialnego i wnioskodawca (art. 19g). Szczegółowy podział obowiązków przy opracowywaniu tych dokumentów również będzie określony w umowie.

Kto podpisuje umowę w imieniu mieszkańców?

Ukończenie 18 roku życia

W imieniu samorządu?

W ustawie o dppiw pojawia się wyraźna informacja, że w zakresie nieuregulowanym w ustawie do umowy stosuje się odpowiednio przepisy kodeksu cywilnego.

Można sobie zatem wyobrazić sytuację, w której mieszkańcy dochodzą odszkodowania od samorządu, gdy ten nie wykonał swojej części kontraktu! I odwrotnie.

Finansowanie inicjatywy lokalnej

- **Środki własne wnioskodawców**
- **Środki budżetowe jst – rezerwa celowa**

Art. 222. UFP [Rezerwa ogólna i rezerwy celowe]

2. W budżecie jednostki samorządu terytorialnego mogą być tworzone rezerwy celowe:

- 1) na wydatki, których szczegółowy podział na pozycje klasyfikacji budżetowej nie może być dokonany w okresie opracowywania budżetu jednostki samorządu terytorialnego;
3. Suma rezerw celowych, o których mowa w ust. 2 pkt 1 i 3, nie może przekroczyć 5% wydatków budżetu jednostki samorządu terytorialnego.
4. Zarząd jednostki samorządu terytorialnego dokonuje podziału rezerw, o których mowa w ust. 1 i 2.

A gdy nie ma uchwały

- Wniosek o inicjatywę lokalną
- Wniosek do organu wykonawczego o podjęcie inicjatywy uchwałodawczej
- Kontakty z radnymi
- Wniosek do Rady o podjęcie uchwały
- Inicjatywa uchwałodawcza
- Skarga do wojewody

- b. W przypadku braku środków w danym roku budżetowym na realizację zdań w ramach inicjatywy lokalnej, złożony wniosek zostanie rozpatrzony negatywnie.
- c. Wydział Rozwoju przedkłada Prezydentowi propozycję składu Komisji ds. oceny wniosku, w celu dokonania oceny wniosku pod względem merytorycznym.
- d. Komisja, powołana odrębnym zarządzeniem Prezydenta, ocenia wnioski zgodnie z kryteriami określonymi w Uchwale i przedkłada Prezydentowi protokół z prac Komisji zawierający proponowaną ocenę wniosku.

RUSZA NABÓR NA INICJATYWY LOKALNE

- Przedsiębiorczość
- Inwestycje wiejskie
- Gospodarka odpadami
- Gospodarka niskoemisyjna
- Budżet obywatelski
- Inwestycje miejskie
- Podstrona projektowa
- Przetargi gminne
- Społeczna gmina
- Menu
- Budowa boiska

Zapraszamy i zachęcamy do składania wniosków w tegorocznej edycji inicjatyw lokalnych. Nabór prowadzony jest ciągle, do wyczerpania środków przeznaczonych na ten cel (30 tys. zł). Maksymalna wartość inicjatywy to 5 tys. zł.

Rewitalizacyjna Inicjatywa Lokalna. Władze chcą rewitalizować miasto wspólnie z mieszkańcami

TK

16 maja 2022 - 17:30

 Podziel się 0

Ogród deszczowy w Mistrzowicach

Ogród deszczowy w Mistrzejowicach – inicjatywa lokalna

28 grudnia 2020 r. przy siedzibie Rady Dzielnicy XV Mistrzejowice powstał kolejny ogród deszczowy w ramach inicjatywy lokalnej.

Ogród deszczowy to inicjatywa mieszkańców w ramach której postawiono pojemnik przy rynnie, który będzie zatrzymywał i filtrował nadmiar wody opadowej spływającej z dachu budynku. W modrzewiowej i zaimpregnowanej skrzyni o pojemności 1,5 m³ umieszczono

[DLA MIESZKAŃCA](#) ▾

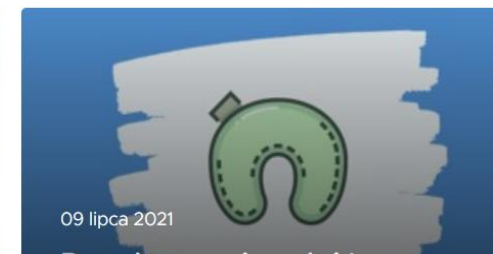
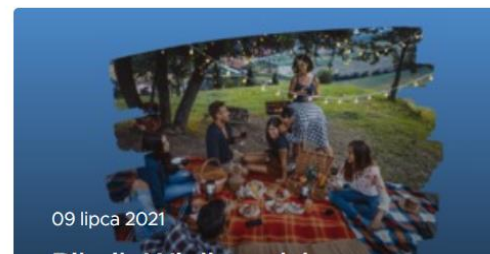
[DLA TURYSTY](#) ▾

[DLA BIZNESU](#)

[URZĄD MIASTA](#) ▾

Inicjatywa Lokalna w 2021 roku

Jesteś tutaj: [Start](#) → [Samorząd](#) → [Inicjatywa lokalna](#) → Inicjatywa lokalna

Inicjatywa lokalna

Inicjatywa lokalna, w rozumieniu ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie jest formą współpracy Powiatu Jarosławskiego z jego mieszkańcami, w celu wspólnego realizowania zadania publicznego na rzecz społeczności lokalnej Powiatu Jarosławskiego.

Celem podejmowania inicjatywy lokalnej jest realizacja przedsięwzięć poprawiających warunki życia mieszkańców, na rzecz których została podjęta.

Z inicjatywą lokalną może wystąpić, co najmniej dwóch mieszkańców Powiatu Jarosławskiego, bezpośrednio bądź za pośrednictwem organizacji pozarządowych

W ramach inicjatywy lokalnej mogą być realizowane zadania publiczne wymienione w art. 19b. ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie w zakresie należącym do zadań powiatu. Katalog ten zawiera inicjatywy dotyczące:

- budowy, rozbudowy lub remontu dróg, kanalizacji, sieci wodociągowej, budynków oraz obiektów architektury stanowiących własność jednostek samorządu terytorialnego;

**Przyznane dofinansowanie na realizację zadań publicznych
w ramach inicjatywy lokalnej na 2023 r.**

Lp.	Wnioskodawca (grupa inicjatywna)	Nazwa zadania w ramach inicjatywy lokalnej	Przyznana kwota dofinansowania
1	Mieszkańcy wsi Skorzynice	„Od juniora do seniora” - międzypokoleniowa integracja kultury	2 000,00 zł
2	Mieszkańcy wsi Rakowice Małe	Tablica ogłoszeń w Rakowicach Małych	1 500,00 zł
3	Wspólnota Mieszkaniowa 59-600 Lwówek Śląski ul. Przyjaciół Żołnierza 16A	Zagospodarowanie i utwardzenie terenu – wykonanie chodnika, dojścia do budynku wielorodzinnego przy ulicy Przyjaciół Żołnierza 16A w Lwówku Śląskim	3 000,00 zł
4	Wspólnota Mieszkaniowa 59-600 Lwówek Śląski ul. Chopina 22	Modernizacja schodów wejściowych do budynku mieszkalnego	3 898,00 zł
5	Ochotnicza Straż Pożarna w Zbylutowie	Wykonanie instalacji wodnej w remizie w Zbylutowie	3 000,00 zł
6	Mieszkańcy wsi Bielanka	„Czereśniowy sad” - przywrócenie tradycji sadowniczej w Bielance	1 950,00 zł

Baza wiedzy

Poradnik akcji Masz Głos: „Inicjatywa lokalna. Jak wspólnie z władzami pracować nad swoimi pomysłami”

https://www.maszglos.pl/wp-content/uploads/2016/12/inicjatywa_web.pdf

Narzędziownik na Facebooku: Inicjatywa lokalna

<https://www.facebook.com/maszglos/photos/a.317628450487/10159363124675488>

Inicjatywa lokalna krok po kroku SPLOT

http://siecsplot.pl/wp-content/uploads/2019/04/inicjatywa_lokalna_SPLOT.pdf

Realizacja zadań publicznych w ramach inicjatywy lokalnej – raport NIK

<https://www.nik.gov.pl/plik/id,20201,vp,22821.pdf>

Dziękujemy!

www.maszglos.pl

<https://www.facebook.com/maszglos/>

**Masz
Głos**